

IL-GħAŻZIEN.....

L-Għażżeen, il-Bu-Għażżeen, u
Missier-il-Għażżeen,
Bil-ħmar, iġħidu, ħarġu
Fuq kerrettun rekbin...

U ċiklem, ċiklem, ċiklem...
Iltaqqgħu ma' perun... (1)
L-Għażżeen, li lemħu l-ewwel,
“Xi jleqq !” qal “dak xi jkun ?...”

U l-Bu-Għażżeen hekk wiegħbu :
“Dak fils (2) qadim ! għaliex
Ma tinzel int u ggħibu ?...
Biċċa deheb daqshieħ ! ”

Għax ma tinżelx int? l-ewwel
Ma rajtu int; jien xhud ! (3)
Se' mmur għalik inbati
Biex int tibq' hemm paxxut ! (3)

(1) Perun jew parun.— Il-peruni kienu bċejjeċ tal-flus tad-deheb akbar mid-dubluni, koll wieħed daqs nagħla ta' ziemel. Iġħidu ħabbathom il-Konti Ruġġieru. Il-Jum għadna ngħidu perun għal xi haġa li tiswa bosta: mifles.

(2) Fils—biċċa flus.

(3) Għal min jifli bir-reqqa “xhud” ma “paxxut” ma tmurx. Ngħid jien: m'hix rima bid-dumis jew kif iġħidu l-ingliżi “perfect rhyme” iżda rima tgħaddi, “allowable rhyme”. Imma tarġa jaqblu u jdoqqu tajjeb ukoll għax id-d ta’ “xhud” tinqara u tistama’ t għax fit-tarf. Ara: *d* dejjem tinqara *d* bħal fit-taljan u fil-latin: biss fit-tarf tal-kelma u mita tiltaqqa’ mal-*f*, *ħ* (kħott jew *eħha mgarrha*) *k*, jew *q* (qoff) tingħad *t*: hekk ngħidu (niktbu): *marad*, *ward*, *dfart* li jinqraw u jinseṁgħu, *marat*, *wart*, *tfart*. (VASSALLI, Diz: Malti, f. 140.)

Missier-il-Għażżeen
 Jitlewmu kif semagħhom,
 "Iv' inżlu erfghuh!" qalilhom,
 U bida jgħajjat magħhom !

'Mma qalbu le ma tatu
 Jitharrek biex b'idejh
 Jigbor il-fils, u baqa'
 Bħal xaħma jħares lejh!...

Sa kemm il-ħamar iddejjaq (4)
 Biex jimxi riglejħ medd...
 U l-bicċa deh'b ħallewha
 Bla minnhom ħadd ma nkedd.

"L-ġħażżeen xogħolu għali"
 Il-qawl il-malti jgħid :
 Anqas iħarrek snienu
 Biex jiekol biss ma jrid !

V. M. B.

(4) Il-ħamar ha l-isem ta' għażżeen għax imur bil-lajma u jorqod. Iżjed: għandu haġa fuq kollox li tolqot u li turik tassew x'inhu, haġa li aktarx ma ssibhiex ħlief fuqu: mita jaħsel ikun miexi, jaraha bi kbira jieqaf, u jibqa' miexi avolja ssawtu; u bil-maqlub, jekk jaħsel jieqaf ma jibbastax jimxi, u jibqa' wieqaf, avolja tharriklu. Mela hawn, mita qabad jimxi minn ċaħdu, wera li hu inqas għażżeen minn dawk ta' fuqu !